

Sparekasserne skadesløse for det dem saaledes tilføjede Afbræk i deres hidtidige Virksomhed, og en saadan Skadesløsholdelse er formentlig at finde i den af en Del af Udvalget (Blad 70—2) foreslaaede Tilføjelse til § 1: „Sparekasser er eneberettigede til Stempelfrihed for Kontrabøger“.

Om det heri liggende Spørgsmaal skal jeg tillade mig at bemærke følgende:

I Lov angaaende Begunstigelser i Henseende til Brugen af stemplet Papir af 11. Februar 1863 hedder det i § 3, 1ste Stykke:

„De i Anhanget til denne Lov nævnte Sparekasser og Bankinstitutter skulle fremdeles være berettigede til at benytte ustemplet Papir til Kontrabøger“,

og i 4de Stykke;

„De samme Rettigheder skal Indenrigsministeriet kunne tilstaa andre Sparekasser og Bankinstitutter af lignende Beskaffenhed, der senere maatte anholde derom“.

Herved er nu formentlig Sparekasser og Banker stillede lige med Hensyn til Stempelfrihed for Kontrabøger. Saa vidt jeg kan se, er nemlig *alle* da eksisterende Banker (Nationalbanken, som er nævnt i selve Loven, ene undtagen) nævnte i Lovens Anhang, og dette synes at vidne om, at Lovens Mening har været den, at Bankerne skulde nyde de nævnte Begunstigelser i samme Udstrækning som Sparekasserne. Heller ikke synes der i de af Paragraffens 4de Stykke anførte Ord at ligge noget, der kunde tyde paa, at Meningen har været, at Indenrigsministeriet senere skulde kunne foretrække Sparekasser for Banker eller omvendt. Lige saa lidt synes noget saadant at kunne udledes af Sparekasselovens § 11. Thi vel hedder det her (1ste Stykke): „Slige Pengeinstitutter (o: Banker) maa ikke kalde sig Sparekasser og kunne ikke ved i øvrigt at drive deres Forretning eller Dele deraf paa Sparekasselovs vilkaar opnaa de Begunstigelser, der i Lovgivningen er tilsagte Sparekasser“ — men dette kan dog neppe sigte til ovennævnte Bestemmelser i Loven af 11. Februar 1863, idet de der nævnte Begunstigelser, som anført, formentlig maa siges at gælde baade Sparekasser og Banker og altsaa ikke kan anses som Særbegunstigelser for Sparekasserne.

Imidlertid forekommer det mig, at der nu, da det synes at gælde om at sætte Skel mellem Banker og Sparekasser, og Skellet bl. a. søges sat ved Indskrænkninger i Sparekassernes Anbringelsesfrihed, vil være Anledning til ogsaa at markere dette Skel ved den ovenomtalte Tilføjelse til § 1 — hvorved som anført ogsaa Sparekasserne vil kunne opnaa nogen Erstatning for de foreslaaede Indskrænkninger — og dette saa meget mere, som der ikke synes at være nogen Anledning til at yde Bankerne den omhandlede Begunstigelse. Dels er jo nemlig Sparekasserne vedvarende — om end ikke saa overvejende som tidligere, saa dog stadig i ret stor Udstrækning — velgørende Institutioner (i Aarene 1901—12 er saaledes til velgørende og almennyttige Øjemed udgivet ikke mindre end 3,160,000 Kr.), og dette tør Bankerne dog neppe siges at være, dels kommer den Stempelfrihed, Staten yder Sparekasserne, disses Kunder — hvad enten det nu er Sparere eller Laantagere — til gode, og er end ikke *alle* disse, saa er dog en meget stor Del af dem uformuende. Ved Bankerne kommer derimod Stempelfriheden kun Bankernes Ejere, o: Aktionærerne, til gode, og disse tør vel i overvejende Grad siges at høre til Samfundets mere besiddende Klasser. Og medens der nu vel fra Statens Side kan være god Mening i at støtte Velgørenheden og de ikke besiddende Samfundsklasser, saa synes der omvendt at mangle Anledning for Staten til at bringe pekuniære Ofre til Fordel for Aktionærer, der dog i Forvejen har deres ret klækkelige Udbytte. En saadan Støtte fra Statens Side kunde heller neppe siges at være i Overensstemmelse med Principperne for den moderne Lovgivning.

Hertil kommer den Betragtning, at hvis Meningen med Statens Støtte af Bankerne i 1863 har været den at bidrage til Oprettelsen af Banker — til hvilke Institutter der paa den Tid virkelig trængtes herhjemme (der fandtes i alt kun 17) —, saa tør vel denne Anledning til Støtte nu — da Bankernes Antal er steget til 139 — siges at være faldet bort. Tilmed har det formentlig ogsaa vist sig, at Bankerne særdeles godt kan undvære Statens Hjælp, idet der jo siden 1901, da Begunstigelserne nægtedes, er oprettet ikke saa faa Banker, der trods